

S. Sayısı : 201

Ankara Milletvekili Hıfzı Oğuz Bekata ve iki arkadaşının, Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurları Teşkilâtı yapılmasına ve 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memurların Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 4459 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 2 nci fıkrasına yeni bir hüküm eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim, İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Bütçe Komisyonları raporları (2/24)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

«Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurları Teşkilâtı yapılmasına ve 3017 numaralı Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Teşkilât ve Memurların Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair» 4459 sayılı Kanunun ikinci maddesinin ikinci fıkrasına yeni bir hüküm eklenmesi hakkında hazırladığımız kanun teklifinin gerekçesiyle birlikte sunulduğunu derin saygılarımızla arz ederiz. 14.I.1947

Ankara Milletvekili
Hıfzı Oğuz Bekata

Trabzon Milletvekili
H. Orhon

İsparta Milletvekili
Sait Köksal

Gereke

«Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurları Teşkilâtı yapılmasına ve 3017 numaralı Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Teşkilât ve Memurların Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair» 4459 sayılı Kanunun ikinci maddesinin ikinci fıkrası: «Birinci sınıf Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurlarına merkezleri olan köylerde 3803 sayılı Kanunun 16 nci maddesi gereğince öğretmenlere yaptırılacak evler gibi birer ev yaptırılır. Bu evler bölgeye dâhil bütün köylerin bütçelerine bu maksatla konulacak tahsisatla meydana getirilir.» hükmünü ihtiva etmektedir.

Bu hüküm, 4274 sayılı Köy Okulları ve Enstitüleri Teşkilât Kanununun derpiş eylediği bölge okullarıyla öğretmen evlerinin yapılmasına dair hükümlerle mütenezir bulunmaktadır.

Diğer taraftan, fıkrada geçen tahsisat sözü içinde, Köy Kanununa göre, imece unsuru da vardır. Tatbikatta da, ekseriyetle bu gibi işlerde, köyün ve köylerin özellikleri dolayısıyla, imece unsuru daha üstün görülmektedir.

Bunun neticesi olarak, bölge ebe ve sağlık memuru evleri için her bölgeye dâhil 7 - 10 köyün kadın ve erkek 18 - 50 yaş arasındaki sakinleri, kendi köyleri haricindeki köylere getirilerek, yılda 20 gün müddetle, çalışmak mecburiyetinde bulundurulmaktadırlar.

Bu durum köylü kadını, uzak - yakın yabancı köylerde çalışmak suretiyle, ağır bir mükellefiyete tâbi tutuyor. Bu yüzden, köyde gerek toprak ve gerekse ev ve analık işlerinden artan vakti zaten bulunmayan köylü kadınlarımızın asli işleri sarsılmakta ve kendi köyü haricinde çalıştırılmasından ayrıca sosyal zararların husulüne de yol açılmaktadır.

Esasen bu çeşit çalışmalar daha çok erkeklerin yapacakları işler olduğundan, kadın gücünü ek silmesi, işin aksamasına da meydan vermiyecektir. Buna karşılık kadının, kendi köyünde, kendi işleri, ailesi, analık ve sosyal bünyesi içinde daha pek çok faydalı olması sağlanmış bulunacaktır.

Bu itibarla köylü kadınlarımızın, kendi köyleri haricindeki bu çalışma mükellefiyetinin dışında bırakılmasında esaslı faydalar görüyoruz.

İlişik kanun teklifimiz bu düşüncelerle hazırlanmıştır.

Ankara Milletvekili
H. O. Bekata

Trabzon Milletvekili
H. Orhon

İsparta Milletvekili
S. Köksal

Millî Eğitim Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. 2/24
Karar No. 7

7 . II . 1947

Yüksek Başkanlığa

Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurları Teşkilâtı yapılmasına ve 3017 numaralı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memur Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair 4459 sayılı Kanunun ikinci maddesinin ikinci fıkrasına yeni bir hüküm eklenmesi hakkında Ankara Milletvekili Hıfzı Oğuz Bekata ve iki arkadaşı tarafından verilip Kominyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı Millî Eğitim ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları temsilcilerinin ve önerge sahiplerinin huzurlarıyla görüşüldü.

Önerge Kominyonumuza aynen uygun görülmek üzere çoğunlukla kabul olundu.

Havalesi gereğince İçişleri Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Eğitim Komisyonu Başkanı	Sözcü	Kâtip
Manisa	Erzurum	Urfa
<i>R. N. Edgüer</i>	<i>C. Dursunoğlu</i>	<i>S. K. Yetkin</i>
Ankara	Balıkesir	Bingöl
<i>A. R. Bekman</i>	<i>E. Çeliköz</i>	<i>T. Banguoğlu</i>
Diyarbakır	İzmir	Kars
<i>O. Ocak</i>	<i>E. Çınar</i>	<i>T. Taşkıran</i>
Trabzon		Trabzon
<i>Z. Molaoğlu</i>		<i>M. R. Tarakçıoğlu</i>

İçişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
İçişleri Komisyonu
Esas No. 2/24
Karar No. 22

28 . IV . 1947

Yüksek Başkanlığa

Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurları Teşkilâtı yapılmasına ve 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memur Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair 4459 sayılı Kanunun ikinci maddesinin ikinci fıkrasına yeni bir hüküm eklenmesi hakkında Ankara Milletvekili Hıfzı Oğuz Bekata ve iki arkadaşı tarafından verilip Kominyonumuza havale buyurulan kanun teklifi ile Millî Eğitim Komisyonu raporu incelendi.

4274 sayılı Kanunun bünyesinde köy kadınlarının okul, öğretmen evi inşaatında bedeni mükellefiyetlerini kaldırma yolunda Meclisin bu devresinde kabul edilmiş olan değiştirmelerle mütenazır olarak ve aynı mucip sebeplere dayanarak köy ebeleriyle sağlık memurları evlerinin inşaatında da kadın çalıştırmaktan vazgeçilerek mevzuatımızın o yolda tadilini istihdaf eden teklif esas itibarıyla yerinde görüldüğü gibi tadil

suretini ihtiva eden madde metni de maksadı yerine getirmeye kâfi bulunmuş olduğundan oybirliğiyle ve aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

İçişleri Komisyonu Başkanı		
Tekirdağ		
<i>C. Uybadın</i>		
Başkan V.	Sözcü	Kâtip
Çoruh	Kars	İsparta
<i>A. Tüzün</i>	<i>A. Eyyidoğan</i>	<i>S. Köksal</i>
İmzada bulunmadı		
Antalya	Balıkesir	Gümüşane
<i>R. Kaplan</i>	<i>F. Tiritioğlu</i>	<i>A. K. Varınca</i>
Kocaeli	Konya	Sivas
<i>C. Aksu</i>	<i>Ş. Ergun</i>	<i>M. Ş. Bleda</i>
Siiird	Tokad	Trabzon
<i>L. Yavuz</i>	<i>R. Güreli</i>	<i>H. Orhon</i>

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Sağlık ve Sosyal Yardım Ko.

Esas No 2/24

Karar No. 7

28 . V . 1947

Yüksek Başkanlığa

Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurları Teşkilâtı yapılmasına ve 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilât ve Memurin Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair 4459 sayılı Kanunun ikinci maddesinin ikinci fıkrasına yeni bir hüküm eklenmesi hakkında Ankara Milletvekili Hıfzı Oğuz Bekata ve iki arkadaşı tarafından verilir. Komisyonumuza havale edilen kanun teklifi, gerekçesi, Millî Eğitim ve İşleri Komisyonlarının raporları Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının yetkili memuru da hazır olduğu halde incelendi.

Günün icaplarına uygun görülen tasarı ay-

nen ve mevcut üyelerin oylarıyla kabul edildi.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere yüksek Başkanlığa sunulur.

Sağlık ve Sos. Yar. Ko. Baş.

Yozgad

Dr. K. C. Berksoy

Sözcü

Gaziantep

Dr. M. Canbolat

Kâtip

Seyhan

Dr. M. Dıblan

Amasya

Z. Tarhan

Antalya

Dr. G. Kahraman

Giresun

Dr. G. K. Zaimoğlu

Kars

Dr. E. Oktay

Konya

M. Ş. Altan

Malatya

Dr. H. Fırat

Ordu

Dr. Z. M. Sezer

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 2/24

Karar No. 105

11 . VI . 1947

Yüksek Başkanlığa

Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurları Teşkilâtı yapılmasına ve 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair 4459 sayılı Kanununun ikinci maddesinin ikinci fıkrasına bir hüküm eklenmesi hakkında Ankara Milletvekili Hıfzı Oğuz Bekata, Trabzon Milletvekili Hamdi Orhon, Isparta Milletvekili Saif Köksal taraflarından yapılan kanun teklifi Millî Eğitim, İşleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonları raporlarıyla birlikte Komisyonumuza verilmekle Millî Eğitim Bakanı Reşat Şemsettin Sirer ve Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

4459 sayılı Kanunun ikinci maddesinin ikinci fıkrası (birinci sınıf köy ebeleri ve köy sağlık memurlarına merkezleri olan köylerde 3803 sayılı Kanunun 16 nci maddesi gereğince öğret-

menlere yaptırılacak evler gibi birer ev yaptırılır. Bu evler bölgeye dâhil bütün köylerin bütçelerine bu maksatla konacak tahsisatla meydana getirilir.) hükmü ile köy ebeleri ve sağlık memurları için de birer ev yapılması mecburiyetini koymaktadır.

Tatbikatta, ekserisini inence teşkil eden köy gelirleriyle yapılacak olan bu evlerin yapımında Köy Kanunu gereğince köy halkından 18 - 50 yaşında bulunan erkek ve kadınların 20 gün müddetle çalışmaları icabettmektedir. Adı geçen evler 7 - 10 köyden mürekkep bir bölge için yapılması gerektiğinden bu bölge içindeki köylerin kadınları da erkekleri gibi yapımın bulunduğu merkeze sevk edilerek evlerinden ve köylerinden uzakta böyle uzun bir müddet geçirme zoruyla karşılaşmakta ve bunun sosyal olduğu kadar, köylü hayatının kadın için gerektirdiği işlerin dahi aksaması suretiyle güçlükleri doğur-

makta olduğu düşünülerek ve yapı işlerinde randımanlı çalışmaları esasen mümkün olmayan kadın gücünden bu işte vâreste kalınmasını uygun gören teklif sahipleri kadınların bu konu ile ilgilendirilmemesini sağlamak üzere bu teklifi yapmış buldukları yapılan açıklamalardan anlaşılmış ve esası, diğer Komisyonlar gibi Komisyonumuzca da kabule değer görülerek teklife bir başlık ve maddede bir yazı değişikliği yapılmıştır.

Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Edirne	Diyarbakır	İzmir
M. N. Gündüzalp	C. Ekin	M. Birsal

Kâtip

Ankara	Ankara	Ankara
F. Öymen	N. C. Akkerman	C. Gölet
Antalya	Aydın	Balıkesir
N. E. Sumer	R. Alpman	E. Altan
Balıkesir	Bursa	Bursa
S. Örgüevren	S. T. Arsal	F. Bük
Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır
V. Dicleli	İ. H. Tıgrel	Ş. Uluğ
Eskişehir	İzmir	Kırşehir
A. Potuoğlu	S. Dikmen	Ş. Torgut
Samsun	Tokad	Urfa
M. A. Yörüker	R. A. Sevcengil	E. Tekeli
	Yozgad	
	S. İçöz	

ANKARA MİLLETVEKİLİ HIFZI OĞUZ BEKATA VE 2 ARKADAŞININ TEKLİFİ

MADDE 1. — 4459 sayılı Kanunun ikinci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki hüküm eklenmiştir:

«Bu binaların ve müstemilâtının yapılmasında, genişletilmesinde ve onarılmasında kadınlar çalıştırılmazlar.»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurları Teşkilâtı yapılmasına ve 3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 9 . VII . 1943 tarihli ve 4459 sayılı Kanunun ikinci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıda yazılı hüküm eklenmiştir:

Bu binaların ve müstemilâtının yapılmasında, genişletilmesinde ve onarılmasında kadınlar çalıştırılmaz.

MADDE 2. — Teklifin ikinci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin üçüncü maddesi aynıyle kabul edilmiştir.